

Debata „Dźwięki, które wracają”. Sploty antropologii i muzykologii”

Debata „Dźwięki, które wracają”. Sploty antropologii i muzykologii”

Data dodania: 27-05-2026

Kategorie: Spotkanie

Przydatne informacje **Organizator:** Stowarzyszenie Pracownia Etnograficzna

Link do strony wydarzenia: [Wydarzenie na Facebooku](#) [1]

Miejsce: Pracownia Duży Pokój, Warecka 4/6, Warszawa (wejście od ul. Kubusia Puchatka)

Data rozpoczęcia: 02-06-2026

Godzina: 18:30

Czym jest dźwięk dla badaczki terenowej, a czym dla muzykologa? Czy to, co antropologia nazywa praktyką, rytuałem lub pamięcią?, muzykologia słyszy jako formę, gatunek lub styl? I co się dzieje, gdy te dwa języki zaczynają ze sobą rozmawiać?

„Dźwięki, które wracają” to spotkanie na przecięciu dwóch dyscyplin, które rzadko zasiadają przy jednym stole - choć obie od dawna nas uchwyty tego samego. Chcemy rozmawiać o tym, jak muzyka i dźwięk stają się przedmiotem badań: jakie pytania zadają im antropologowie, a jakie muzykologowie, gdzie ich podejścia się rozmiękają, a gdzie nieoczekiwanie wspóbrzmieją.

W debacie wezmą udział: Ewelina Grygier, [Maria Małanicz-Przybylska](#) [2] i Joanna Gostkowska. Spotkanie poprowadzą Jakub Busz i Marta Wardaszko-Bareja.

O czym będziemy rozmawiać?

Zacniemy od osobistego doświadczenia z muzyką. Skąd się wzięła, co znaczyła zanim stała się materialem badań, jak wpłata się w codzienność i wrażliwość. Bo zanim dźwięk trafi do przypisów i tabel transkrypcji, jest czymś

Na skróty

- [Dziury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

g??boko prze?ytym.

Stamt?d przejdziemy do pytania o praktyk? badawcz?: czym naprawd? zajmuj? si? nasze rozmówczynie i jak muzyka wesz?a w ich my?lenie o tym, co robi? w terenie i przy biurku.

Centralnym punktem spotkania b?dzie lokalno?? - konkretne miejsca, w których muzyka brzmi inaczej, znaczy inaczej i inaczej si? zachowuje. Porozmawiamy o Ba?kanach i Podhalu, o Kaszubach, o tym, czego mo?na si? nauczy? o spo?eczno?ci rozmawiaj?c z jej muzykami. O tym, dlaczego muzyka bywa przezroczysta nawet tam, gdzie jest wszechobecna - wa?ny kontekst ?ycia codziennego, który zbyt ?atwo pomijamy i nie zauwa?amy. O pograniczach, na których trudno rozstrzygn??, co jest tradycj?, a co kreacj?. O projektach, które balansuj? mi?dzy zachowaniem a przetwarzaniem.

Porozmawiamy te? o metodach: jak si? s?ucha w terenie, jak zapisuje, jak analizuje to, czego nie da si? ?atwo uj?? w s?owa. I o tym, dlaczego tak wielu badaczy spo?ecznych boi si? pisa? o muzyce - czy naprawd? trzeba mie? wykszta?cenie muzyczne, ?eby mie? do tego prawo?

Debata jest kontynuacj? cyklu spotka? po?wi?conych relacjom mi?dzy dyscyplinami humanistycznymi. Poprzednie wydarzenie – „Przenikanie. Mi?dzy antropologi? kulturow? a histori? sztuki” – pokaza?o, ?e rozmowa o granicach i pomostach mi?dzy dziedzinami mo?e by? równie odkrywcza, co same badania.

Biogramy go?ci:

Ewelina Grygier – doktor nauk o sztuce, z zawodu etnomuzykolog, absolwentka Muzykologii oraz Etnologii i Antropologii Kulturowej UAM. Adiunkt w Instytucie Muzykologii UW. Wyk?ada na Uniwersytecie Fryderyka Chopina w Warszawie (Wydzia? Jazzu i Muzyki Estradowej, spec. Jazz i World Music) oraz na Studiach Podyplomowych w Instytucie Sztuki PAN. Autorka ksi??ki *Artysta, performer, ?ebrak. Zjawisko muzykowania ulicznego w Polsce w XXI wieku w ?wietle teorii performansu* (Wyd. IS PAN 2023) oraz solowej p?yty *Szplin* (CM Records 2019). Flecistka, regularnie koncertuje z muzyczno-tanecznym projektem „Us?ysze? Taniec”. Prowadzi tak?e dzia?alno?? edukacyjn? w zakresie wykonawstwa muzyki tradycyjnej, m.in. w latach 2012–2016 podczas Trad Music Workshop w Lockenhaus w Austrii. Cz?onkini mi?dzynarodowej grupy badawczej po?wi?conej muzyce ulicy – Street Music Research Unit (University of Adelaide) oraz Polskiego Seminarium Etnomuzykologicznego.

[Maria Ma?anicz-Przybylska \[2\]](#) – antropolo?ka kultury, etnografka, adiunkt w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Warszawskiego. Absolwentka etnologii oraz muzykologii na Uniwersytecie Warszawskim. Tytu? doktora uzyska?a na Wydziale Historycznym UW w 2017 roku. Zajmuje si? antropologi? muzyki, skupiaj?c si? na kulturowych, politycznych i spo?ecznych znaczeniach muzyki. Interesuj? j? tak?e kwestie metodologiczne, szczególnie dotycz?ce badania kultury poprzez g??bokie uczestnictwo w zdarzeniach muzycznych. Zajmuje si? tak?e przemianami kultury tradycyjnej oraz kwestiami dziedzictwa a tak?e anga?uje si? w dyskurs zwrotu ludowego. Badania prowadzi?a na Bia?orusi, w Ukrainie, w Serbii, na Mazowszu, na Podhalu, w Wilamowicach i w Warszawie. Autorka ksi??ek „Mi?dzy d?wi?kami Skalnego Podhala. Wspó?czesna góralszczyzna” 2018, „Bez muzyki, bez ?piewu nie ma ?wiata. Muzyka w Wilamowicach”; 2019. Redaktorka naukowa ksi??ek „Co s?ycha? na Podhalu. Tradycja we wspó?czesno?ci”, „Wilamowianie i ich stroje. Dokumentacja j?zykowego i kulturowego dziedzictwa Wilamowic” 2020, „Dziedzictwa i ich pogranicza. W dwa i pó? roku wokó? zachodniego Podhala” 2025. Autorka licznych artyku?ów naukowych i tekstów popularnonaukowych. Oddana dydaktyczka.

Joanna Gostkowska – Kaszubka, ?piewaczka, badaczka, tancerka, muzykantka i animatorka kultury, z wykszta?cenia architekt i etnolog. Specjalizuje si? w muzyce tradycyjnej Kaszub, ??cz?c dzia?alno?? artystyczn? z prac? badawcz? i edukacyjn?. Dokumentuje, rekonstruuje i popularyzuje tradycyjne pie?ni kaszubskie. Pracuje z materia?ami archiwalnymi, starymi ?piewnikami oraz przekazem ustnym od najstarszych muzykantów. W swojej praktyce wykonawczej koncentruje si? na mo?liwie wiernym odtworzeniu stylistyki i technik ?piewu tradycyjnego, bez stylizacji scenicznej. Jest solistk? nagradzan? na najwa?niejszych konkursach i festiwalach muzyki tradycyjnej i folkowej w Polsce, m.in. I miejsce na Turnieju Muzyków Prawdziwych w Szczecinie w 2021 r. Wspó?tworzy Akademi? G?osów Tradycji (?e?ski zespó? wykonuj?cy polskie pie?ni tradycyjne a capella), a tak?e jest za?o?ycielk? i liderk? zespo?u Drėszė, reinterpetuj?cego kaszubski repertuar tradycyjny w autorskich aran?acjach. Jest wspó?twórczyni? i prezesk? Stowarzyszenia Trójwieska popularyzuj?cego muzyczn? kultur? tradycyjn? w Trójmie?cie i poza nim, stypendystk?m.in. Ministra Kultury i dziedzictwa Narodowego w 2025 r. Prowadzi warsztaty ?piewu tradycyjnego, wyk?ady i dzia?ania edukacyjne skierowane do ró?nych grup odbiorców – od zespo?ów

Na skróty

- [Dy?ury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

regionalnych po osoby rozpoczynające kontakt z tradycyjnym śpiewem. Przywraca śpiew jako żywą praktykę wspólnotową?

Spotkanie poprowadzi:

Jakub Busz – antropolog, historyk, Kaszub z Ziemi Odzyskanych, doktorant w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej UW, magistrant w Instytucie Historii Sztuki UW, stypendysta w Instytucie Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, absolwent Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UW i Wydziału Historii UW. Od 2022 roku prowadzi badania etnograficzne w gminie Cewice w powiecie Iłborskim. Skupia się w nich na postawach wobec przeszłości, relacjach z poniemieckim krajobrazem kulturowym, życiem w społecznościami ukształtowanymi w wyniku powojennych migracji. Naukowo interesuje się pamięcią i jej zanikaniem, dziedzictwem kulturowym, wsią, krajobrazem, pograniczami. W ramach badań do pracy doktorskiej zajmuje się pamięcią o ewangelikach na zachodnich Kaszubach. Do tej pory badania etnograficzne prowadzi na ziemi Iłborskiej, Podhalu, Mazurach, Rzeszowszczyźnie. Autor m. in. artykułu Zanikająca pamięć o żydach w Chochołowie. Lokalny przykład nie-dziedzictwa (2025).

Marta Wardaszko-Bareja – jestem studentką drugiego roku studiów magisterskich w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej UW oraz pracowniczką CSW Zamek Ujazdowski. Obecnie prowadzi badania wśród fotografów i fotografek architektury. Moje obszary zainteresowań naukowych to antropologia sztuki, zwłaszcza architektury, antropologia środowiskowa oraz antropologia krajobrazu.

INFORMACJE O DOSTĘPNOŚCI:

Staramy się, żeby nasze wydarzenia były dostępne dla wszystkich zainteresowanych osób. Lokal, w którym odbywa się spotkanie znajduje się na parterze, z wejściem od ulicy, jednak konieczne jest pokonanie 3 stopni podczas wchodzenia. Możliwe jest przyjeździe z psem przewodnikiem. Jeżeli macie jakiegokolwiek potrzeby lub pytania związane z udziałem w wydarzeniu, prosimy o maila na adres pracownia@etnograficzna.pl [3] lub telefon 602727185, postaramy się znaleźć rozwiązanie.

FINANSOWANIE:

Projekt współfinansuje m. st. Warszawa

Adres URL źródła: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/aktualnosci/debata-dzwieki-ktore-wracaja-sploty-antropologii-i-muzykologii>

Odniesienia

[1] <https://fb.me/e/4hVTCrvQV>

[2] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/maria-malanicz-przybylska>

[3] <mailto:pracownia@etnograficzna.pl>